

Jaarverslag 2023

Adviesraad Sociaal Domein Bernheze

Inleiding

Sinds 2017 werkt de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) in de volgende structuur. Het bestuur bestaat vanaf die tijd uit een voorzitter (verantwoordelijk voor integraliteit), bijgestaan door drie adviseurs, welke elk apart verantwoordelijk zijn voor de Wmo, de Jeugd en Participatie. Deze werkwijze, waarin de adviseurs zich laten bijstaan door kennisgroepen heeft tot een efficiënte aanpak en snellere advisering geleid.

Samenstelling Adviesraad Sociaal Domein

In 2023 is de samenstelling van de ASD ongewijzigd als volgt gebleven:

- Voorzitter, Gerard van Dijk (waarnemend voorzitter, Wim van Lith)
- Adviseur kennisgroep Wmo, Wim van Lith (vervanger Toon van Dijk)
- Adviseur kennisgroep Jeugd, Lea Prins - de Wit (vervanger Victor Amukwaman)
- Adviseur kennisgroep Participatie, Rein van Moorselaar (vervanger Hélène van Asseldonk)
- Ambtelijk secretaris, Rosita van Berkom.

In 2023 was de bezetting van de ASD gelukkig weer stabiel. Het behouden van kennisgroep leden blijft een aandachtspunt. Er zijn een aantal kennisgroep leden gestopt, maar we hebben ook weer wat nieuwe kennisgroep leden kunnen werven, dus de kennisgroepen zijn momenteel goed op sterkte.

Met alle leden van de kennisgroepen en de ASD hebben wij in januari een brede bijeenkomst gehouden, waarbij de diverse ambtenaren van de gemeente en Ons Welzijn ook aanwezig waren om alle kennisgroep leden op hetzelfde kennisniveau te krijgen en om de samenwerking met de gemeente weer eens tegen het licht te houden. Afsproken is wederom dat we dit elk jaar een keer zullen doen samen.

Missie van ons adviesorgaan.

- Ons werkgebied omvat alle woonkernen binnen de gemeente Bernheze en heeft primair betrekking op onderwerpen gerelateerd aan het Sociaal Domein (Wmo, Jeugd, Participatie).
- Door onze gevraagde en ongevraagde adviezen aan het college van B&W willen we zeker stellen dat degene die, nu of in de toekomst, zorg en welzijn nodig hebben mee kunnen blijven doen -ofwel kunnen blijven participeren- in de samenleving (maatwerkvoorziening).
- Wij willen het voor alle inwoners van Bernheze mogelijk maken om zoveel mogelijk actief mee te doen in de samenleving. Daarom ondersteunen we de gemeente in haar taak om haar burgers hierin blijvend te stimuleren en te ondersteunen.
- Om dit goed te kunnen doen zoeken en onderhouden we contacten met diverse organisaties binnen en buiten Bernheze. We gaan uit van onafhankelijkheid en

gemeenschapszin. Wij willen signalen uit de kernen van Bernheze die van belang zijn voor het ontwikkelen van beleid doorgeleiden naar het gemeentebestuur. Wij hebben daarbij vooral aandacht voor kwetsbare mensen en organisaties die nog onvoldoende gehoord worden.

Vergaderingen 2023

In 2023 werden, naast de 5 bestuurlijke overleggen met de wethouders van de gemeente Bernheze, een brede bijeenkomst in januari en 7 vergaderingen van de Adviesraad gehouden. In deze vergaderingen werden de navolgende adviezen vastgesteld:

Datum	Advies inzake
15-3-2023	Advies vier regionale kaders Wmo
5-4-2023	Ongevraagd advies budget spontane initiatieven binnen sociaal domein
22-9-2023	Advies Verordening Wmo 2024
13-10-2023	Advies beleids- en uitvoeringsplan Breed Maatschappelijk Beleid (BMB)
30-11-2023	Advies Nadere Regels Wmo 2024
28-12-2023	Ongevraagd Advies Armoedebeleid

Alle adviezen zijn besproken met de gemeente en de gemeente heeft verslag gedaan over hoe de adviezen zijn verwerkt.

Alle adviezen van de ASD zijn te vinden op de website van de gemeente Bernheze via:

<https://www.bernheze.org/inwoners-en-ondernemers/zorg-en-welzijn/adviesraad-sociaal-domein/>

Daarnaast heeft de voorzitter in januari nog een presentatie gehouden voor de Commissie MZ om meer inzicht te geven in de werkwijze van de ASD Bernheze. Ook zijn de leden van de ASD aanwezig geweest bij de brede netwerkbijeenkomst in het kader van de Wegwijzer in november 2023

Inhoudelijk

Bij de totstandkoming van bovenstaande adviezen zijn de kennisgroepen bij elkaar geweest.

Kennisgroep Participatie 2023

De kennisgroep bestond in 2023 uit 2 vaste leden naast de adviseur Rein van Moorselaar. Huidige leden zijn:

- Hélène van Asseldonk
- Peter Slegers

In 2023 hebben we als kennisgroep participatie een aantal bezoeken gebracht aan spelers in het sociale domein. We willen kijken wat er speelt, hoe de uitvoering verloopt, de rol van de gemeente en de effecten zichtbaar krijgen op het welzijn van onze inwoners en de armoedebestrijding. Er zijn bezoeken gebracht aan Vluchtelingenwerk Bernheze, KBO Heeswijk, Stichting Leergeld en Schuldhulpmaatjes. Verder hebben we ook een aantal themabijeenkomsten bijgewoond.

Ongeveer 4 keer per jaar spreken we met de beleidsmedewerker(s) van de gemeente. Er is de mogelijkheid om vragen te stellen, om door te geven wat wij horen, om zaken aan te kaarten en om voeling te houden met de gemeentelijke insteek. We zijn zeer tevreden over deze overleggen.

Als ASD kennisgroep participatie hebben we ook intern overleg over bijvoorbeeld gemeentelijke stukken zoals het Breed Maatschappelijk Beleid (BMB) en het uitvoeringsplan daarvan. Ook het armoedebeleid en een veelheid aan stukken daarover met diverse gezichtspunten is bestudeerd en besproken. Verder hebben we ook stukken van het Centraal Plan Bureau en de ombudsman de revue laten passeren.

Ook de nieuwe participatieverordening voor de gemeente is door ons besproken en van een advies voorzien.

Een en ander leidt dan tot de gevraagde en ongevraagde adviezen richting Gemeente.

Afgeronde werkzaamheden/initiatieven in 2023

Als kennisgroep Participatie zijn we betrokken geweest bij een aantal belangrijke zaken die rechtstreeks of indirect van belang zijn voor het welzijn van de inwoners van Bernheze. In 2023 hebben we kunnen participeren bij o.a. de volgende zaken.

- We hebben een vinger aan de pols gehouden bij energiearmoede en het armoedebeleid en de maatregelen die de gemeente hiervoor heeft getroffen.
- We volgen de ontwikkelingen in de maatschappij waardoor steeds meer mensen in de schulden/ armoede terechtkomen.

Werkzaamheden/initiatieven die na 2023 doorlopen in 2024

- Nauw betrokken blijven bij het tot stand komen van het schulden- en armoedebeleid;
- Op regelmatige basis contact houden met verantwoordelijke beleidsmedewerkers van de gemeente Bernheze m.b.t. zaken in verband met de participatiewet;
- Nauw betrokken blijven bij de uitvoering van de Wegwijzer.

Kennisgroep Wmo 2023

De kennisgroep bestond in 2023 uit 4 vaste leden naast de adviseur Wim van Lith. Huidige leden zijn:

- Toon van Dijk
- Gerrie van Tuijl
- Annemieke van der Biezen
- Karin van der Velden

In 2023 hebben we weer het gehele jaar persoonlijk overleg kunnen voeren in de vergaderingen. Daarbij zijn onder andere volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Armoedebeleid
 - Aanpak eenzaamheid
 - Overgang van WMO naar WLZ
 - Omgevingsvisie Bernheze t.a.v. leefbaarheid, zorg en welzijn
 - Herziening Verordening WMO en nadere regels WMO
-
- Bij onderwerpen die meerdere aandachtsgebieden omvatten hebben we samengewerkt met de kennisgroep Participatie en de kennisgroep Jeugd.
 - Wij zijn betrokken en praten mee bij de uitwerking van de Omgevingsvisie Bernheze waarbij wij speciale aandacht besteden aan de beleidsonderwerpen die binnen het sociale domein van belang zijn. Daarbij hebben we vooral gekeken naar de integrale benadering van de beleidsvelden die onze aandacht behoeven. Daarvoor hebben we deelgenomen aan diverse bijeenkomsten over deze thema's. Met name de thema's Leefbaarheid, Sociale Veiligheid, Zorg en Welzijn hebben onze speciale aandacht. Naar verwachting wordt de Omgevingsvisie Bernheze in 2024 aan de gemeenteraad voorgelegd. Wij zullen deze visie blijven volgen.
 - Bij de uitwerking van de nieuwe verordening Wmo 2024 hebben wij als kennisgroep een toelichting gehad met de betrokken ambtenaren. Op basis daarvan is een ASD advies hierover opgesteld en aangeboden aan het College van B&W.
 - Ook voor de Nadere Regels Wmo hebben als ASD een advies aangeboden aan het College van B&W.
 - We volgen de bijeenkomsten van de werkgroep Eenzaamheid vanwege het belang voor Gezondheid en bestrijden van Eenzaamheid. Dat betreft het gehele leeftijdsspectrum, van jong tot oud.
 - Afgeronde werkzaamheden en initiatieven in 2023 waarbij Wmo aspecten aan de orde zijn:
 - In het bestuursprogramma is de speciale aandacht voor de thema's Mantelzorg en Eenzaamheid opgenomen; wij volgen de verdere uitwerking ervan.
 - In het 'Koploperproject Cliëntondersteuning' zijn de Onafhankelijke Cliëntondersteuners opgeleid en inmiddels zijn er in Bernheze meerdere OCO's actief. De coördinatie geschiedt via Ons Welzijn.
 - Voor het nieuwe contract 2024 inkoop Huishoudelijke Verzorging (HV) hebben wij ons eerder advies om het scenario 'Lumpsum' nogmaals aanbevolen.
 - In het kader van armoedebestrijding is energiebesparing een belangrijk element om kosten te verminderen. Daarvoor zijn gratis adviezen door energiecoaches en een klusbus beschikbaar gekomen om mensen met een kleine beurs te ondersteunen en te adviseren.
 - Voor mensen die door schulden in armoede geraken is er regionaal een Schuldhulp Organisatie met een lokale werkgroep Schuldhulpmaatje, waarbij personen langdurig worden begeleid en waarbij oplossingen worden geboden om uit de schulden te geraken.

Werkzaamheden/initiatieven die na 2023 doorlopen in 2024:

- Nauw betrokken blijven bij beleid en uitvoering van het brede terrein van de WMO;
- Regelmatig overleg met de betrokken verantwoordelijke beleidsmedewerkers;
- Integrale benadering van het Sociaal Domein met de overige leden van de ASD en betrokken ambtelijke medewerkers en (externe) adviseurs.

Kennisgroep Jeugd 2023

Lea Prins – de Wit neemt deel aan de Adviesraad Sociaal Domein Bernheze als adviseur jeugd en is voorzitter van de kennisgroep jeugd. In 2023 is de kennisgroep jeugd uitgebreid en bestaat uit 4 vaste leden;

- Victor Amukwaman (waarnemend adviseur)
- Rudo Romijnders
- Mart Kievits
- Lonne van de Broek

In 2023 is de kennisgroep jeugd 3x bij elkaar geweest (april, juni, september) waar, zonder volledig te zijn, de volgende onderwerpen centraal hebben gestaan;

- Kennis maken nieuwe leden en afstemmen van werkwijze kennisgroep jeugd.
- Overgang jeugd- naar volwassenzorg
- Verbeteren kennispagina jeugd op de website van de gemeente Bernheze
- Jeugdnetwerk per kern

Er is 5x fysiek afstemming geweest tussen de vertegenwoordigers van kennisgroep jeugd (Lea Prins – de Wit en Victor Amukwaman) en de beleidsambtenaren jeugd (Linsy Maas en Karin van de Akker). Tijdens dit overleg zijn landelijke-, regionale- en lokale ontwikkelingen op het gebied van jeugdzorg besproken. We benoemen graag een aantal voorbeelden uit 2023:

Landelijk

De kennisgroep jeugd heeft de uitkomsten van het proefschrift van “Boemerangbeleid” van Sharon Stellaard gedeeld met de beleidsambtenaren jeugd. In dit wetenschappelijk onderzoek wordt een pleidooi gegeven voor een chronologisch beleidsbesef voor de beleidsvelden speciaal onderwijs en jeugdzorg. Vanuit historisch perspectief blijkt dat de voornaamste doelen van een langdurig hervormingsbeleid met een repeterend karakter niet bereikt worden. Deze cirkel dient voor de toekomst van de jeugd doorbroken te worden en hopen dat de gemeente Bernheze gaat bijdragen aan het doorbreken van deze cirkel.

Regionaal

- Landelijk hervormingsbeleid jeugdzorg
- Jouw Ingebrachte Mentor

Lokaal

- Project jongeren 16 – 27 jaar
- Uitbreiding capaciteit jongerenwerkers Bernheze vanaf 2024

De kennisgroep jeugd heeft vanuit het jeugdperspectief bijgedragen aan het integrale advies over het breed maatschappelijk beleid van Bernheze. Hierbij hebben we geconstateerd dat de actuele jeugdproblematiek (psychische kwetsbaarheid en leefstijl problematiek (alcohol/drugs/overgewicht)) als thema voldoende naar voren komen in het integrale beleids- en uitvoeringsplan. Het uitvoeringsplan bleek in concept onvoldoende Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdsgebonden (SMART) te zijn geformuleerd en we hebben daarnaast gevraagd om te duiden wie de uitvoerder en regiehouder van de doelen zijn.

Achter de schermen hebben we met kennisgroep jeugd onderzocht of er vanuit het perspectief van ASD Bernheze nog invloed uit te oefenen was ten aanzien van het besluit van sluiting van de locatie Hooghuis Heesch. Dit bleek niet het geval te zijn.

Vooruitblik 2024

De kennisgroep jeugd blijft zich inzetten dat “ambtelijke taal” omgebogen wordt naar “taal voor allemaal”. Dit draagt volgens ons bij aan een inclusieve en toegankelijke samenleving. Om de ingezette jeugdzorg van Bernheze goed te kunnen monitoren (toetsen van beleidseffecten) zijn inzicht in “cijfers” als randvoorwaarde belangrijk. De praktijk wijst uit dat deze cijfers versnipperd, gedateerd, en onvoldoende toegankelijk zijn. De kennisgroep jeugd blijft ook in 2024 streven naar transparantie op dit gebied. In 2024 gaat de kennisgroep jeugd parallel aan de huidige overlegstructuur thematisch werken wat mogelijk kan leiden tot meer “ongevraagde adviezen” richting de gemeente.

“Als de tijd geen pijl is maar een boemerang, blijft de tijd altijd terugkomen en zichzelf herhalen”

Financieel

De Adviesraad Sociaal Domein heeft een jaarlijks budget van € 5.000,- voor directe kosten (exclusief kosten secretariaat). Over 2023 is daarvan € 3.766,- gebruikt.

De kosten waren als volgt verdeeld:

Onkostenvergoeding ASD- en kennisgroep leden	€ 2.670,00
Declaraties ASD leden	€ 515,00
Zaalhuur	€ 254,00
Overig	€ 327,00
Totaal	€ 3.766,00

Tot slot

In 2024 zullen wij de ontwikkelingen rondom de integrale toegang via Wegwijzer zorgvuldig blijven volgen. Verder blijven wij alle ontwikkelingen binnen het sociaal domein volgen en zullen wij gevraagd en ongevraagd de gemeente Bernheze van advies dienen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de ASD d.d. 5 maart 2024